

O cestách svých jsem vyprávěl a tys mne vyslechl. Teď svým zákonům mne uč.
Vyprávěl jsem o svých cestách – tys mi odpověděl, vyučuj mě v tom, co nařizuješ. Žalm 119:26

„Běda mně! Jsem jako paběrky letní sklizně, jako paběrky po vinobraní. Není tu hrozen k snědku ani raný fík, po němž toužím. Zbožný vymizel ze země, přímého mezi lidmi není. Všichni strojí vražedné úklady, jeden druhého do sítě loví. Oběma rukama páchají zlo pro svůj prospěch, velmož i soudce úplatky vymáhají, mocný mluví, jak se mu zachce; a všechno zpřevracejí. Nejlepší z nich je jak potměchuť, nejpoctivější jako plot z trní. Přichází den, který vyhlíželi tvoji proroci, den tvého navštívení; již nastává mezi nimi rozruch. Nevěřte bližnímu, nespolehejte na přítele; před tou, jež uléhá po tvém boku, se střež otevřít ústa. Syn tupí otce, dcera povstává proti matce, snacha proti tchyni; každý má nepřátele ve vlastním domě. Ale já budu vyhlížet k Hospodinu, čekat na Boha, který mě spasí. Můj Bůh mě vyslyší.“ (Micheášovo proroctví 7:1-7)

„Ráno, když šli kolem, uviděl(i) ten fíkovník uschlý od kořenů. Petr se rozpomenul a řekl: „Mistře, pohled, fíkovník, který jsi proklel, uschl.“ Ježíš jim odpověděl: „Mějte víru v Boha! Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře‘ – a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít. Proto vám pravím: Věřte, že všechno, oč v modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít. A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení.“ (Markovo evangelium 11:20-25)

Modlitba

„To jste neměl, to jste teda neměl! Teď to budete muset vysvětlit a nebo vás roznesou na kopytech!“ Na to se odpovídá: „Roznesou mne stejně! Jen do toho! Ale vysvětlit to nemusím. Jsou věci, které v Bibli vysvětlit nejdu a kdo se o to za každou cenu snaží, ten padá do všelijakých léček.“ Tak vás nebudu více trápit, prostě si musíme připustit, že to, co se tu říká, v takové té filmové verzi neprožíváme. Jakože zavěříme, cink a je to. Kdo z vás dostává všechno, zač prosí? Modlili jsme se za spoustu věcí a to tak citlivých, že se je ani neodvážím vyslovit nahlas - a nic. Buď děláme něco špatně a jednou to zjistíme, nebo to všechno má nějaký význam a je třeba si připustit, že je všechno jinak a my tomu nerozumíme.

Plachý křesťan, Karel Čapek má ve svém RUR rozhovor Heleny a Alquista:

Helena: Alquiste, vy přece věříte?
Alquist: Nejsm si tím tak docela jist...
Helena: A přece se modlíte?
Alquist: Ano. Je to lepší, než přemýšlet.
Helena: V vám to stačí?
Alquist: Pro pokoj duše... to může stačit.
Helena: A kdybyste už viděl zkázu lidského pokolení -
Alquist: Já ji vidím.
Helena: - pak vylezete na lešení a budete klást cihly či co?
Alquist: Pak budu klást cihly, modlit se a čekat na zázrak. Víc, paní Heleno, se dělat nedá.

Určitě varuji přede všemi, kteří se pustí do vysvětlování s potřebou všechno vysvětlit. A říci vám, že zaručeně něco děláte špatně. Přijdou s nějakým chytráctvím, jakože jste se modlili špatně, nebo vám řeknou: To čtete špatně, musíte si všimnout, že Ježíš neřekl „Mějte víru v Boha!“, ale řekl: “Mějte Boží víru!”¹ Ha! vykřikne objevně. Takže žádné náboženství, ale živá víra! A pokračuje ve vysvětlování té své správné „Boží živé víry“. Nejlépe své evangelikální, evangelické či katolické...

Ale když sem nahoru, na kazatelnu už někdo leze, tak si musí být vědom toho, že se po něm bude chtít, aby dal nějakou odpověď. Alespoň něco. Zkusím pozorně číst ten náš dnešní text: V naší kapitole nejprve vjel Ježíš do Jeruzaléma jako král, a podle evangelisty Marka se byl podívat v chrámě. A pak odešel na nocleh do Betanie. Bydlí na předměstí, asi tři kilometry do centra, ke chrámu.

¹ Obojí čtení je možné.

Evangelium říká dál: „Když vyšli druhého dne z Betanie, dostal hlad. Spatřil z dálky fíkovník, který měl listí, a šel se podívat, zda na něm něco nalezne. Když k němu přišel, nenalezl nic než listí, neboť nebyl čas fíků. I řekl mu: „Ať z tebe již na věky nikdo nejí ovoce!“ Učedníci to slyšeli. (Markovo evangelium 11:12-14) Měl snad skutečný hlad? Nedaly mu Marta s Marie ráno snídani? Neměly pečivo a nebo došlo kafe? Dá se tomu porozumět, že ten jeho hlad byl hladem jiného druhu, byl to hlad po věrnosti, po víře. Byl to hlad proroků.

Však Ježíš nebyl první, kdo použil obraz fíkovníku. Jede po prorocích jako po prkně. Proroci, ten, co jsme četli jeho slova, Micheáš, ale i Ozeáš 9:10 a Jeremjáš říkají Hospodinovým hlasem něco jako: „Sklidím je nadobro, je výrok Hospodinův, na vinné révě nezbudou žádné hrozny, na fíkovníku žádné fíky, jen zvadlé listí. Pustím na ně ty, kdo se přes ně přeženou.“ (8:13) Takže cesta k tomu fíkovému stromu nebyla pro nějaké kručení v břiše, ale byla to předem promyšlená akce s větším významem. No, když o tom čteme ještě dneska...

A pak, když Ježíš došel do chrámu, vyčistil nádvoří pohanů jako vysvětlení té chvíle i fíkovníku. V chrámě vrátil vrátil svému účelu místo k modlitbám. Večer pak opět odešel do Betanie. A až druhý den ráno, po cestě do Jeruzaléma si všimli suchého stromu a Petr to okomentoval. A tím nahrál Mistrovi k výkladu a poučení:

Ježíšova slova „Mějte víru Boží!“ jsou vrcholem celého oddílu, Ježíš tímhle výkřikem přechází od příběhu k vyučování. My máme všichni malou víru. Jde jen o to, jak moc malá je. Nikdo z nás nemá velkou víru. Pán Ježíš o „velké víře“ mluví jen jednou a to, když komentuje pohanského celníka, který věří moci rozkazu (Matoušovo evangelium 8:10). A spíš tím říká, že *takovou* víru nenašel u nikoho z Izraelitů. Později apoštol Pavel v 1. dopisu do Korintu 13:2 píše o velké víře téměř ironicky: „Kdybych měl dar proroctví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všecko poznání, ano, kdybych měl tak *velikou víru*, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.“ Zjevně s narážkou na běžné vysvětlení, že jde skutečně o přemístění hmoty vírou.

Přátelé, nemáme víroměr, neumíme zkoumat kvalitu, takže nám zbývá jen to vysvětlení, že jde o Boží věrnost (Abakuk 2:4! a Římanům 1:17). To, co Bůh umí a co prokázal Pán Ježíš až do konce. Tu víru, ten způsob chápání světa a života, to milosrdné oko, tu věrnost všem důležitým věcem zákona opakovaným proroky, to vše nám Pane dej!

Pak se dá chápat snad i ten zbytek: Ježíšova řeč tváří v tvář Jeruzalémské chrámové hoře je pak také výmluvná: „Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře‘ – a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít...“ Od Olivové hory, cestou z Betanie byla vidět stužka vodní plochy Mrtvého moře... Moře je obrazem chaosu a horu, tedy Jeruzalém se svým chrámem Pán Bůh umí přesadit do chaosu a stvořit zcela novou existenci. Lidi by taovou destrukci uměli také. Žalmista si prozpěvuje: „Hospodine, Bože zástupů, kdo je jako ty? Jsi nepřemožitelný, Hospodine, a tvá věrnost tě provází všudy. Umíš zvládnout zpupné moře, zkrotit jeho vzduť vlny.“ (Žalm 89:9n) Tady se popisuje jen to zničitelné dílo. Kdo má víru Boží může skončit s fíkovníkem, může skončit s Izraelem. Ale to bychom asi zrovna nechtěli. Destrukci nemilujeme! Většina z nás při tom čtení myslela jen na stěhování hmoty a jiné divy, ale tady jde o zánik. O tom Ježíš mluví! Prorocky zahlédne budoucnost mu. Za ten ve velké míře mohou právě Židé svou nejednotou a nekajícností. Ale nemusí to být jen soud. Jako by se tím Ježíšovým říkalo, že kdo má víru Boží, může říct: „A dost!“ a nemusí pokračovat ve špatné tradici.

A zároveň: kdo má víru Boží, ten může začínat od začátku. Skutečně, Boží víra může začínat vždy od začátku, ona tvoří z chaosu. Poprvé či zase znovu. „Proto vám pravím: Věřte, že všecko, o čem modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít!“ (11:24) A v souvislosti těchto veršů je jasné, že jde o odpuštění - to je to stěhování hor - našich hor z viny a pohoří všech našich viníků. A ještě více, to je ten nový začátek.

Nenapadá vás také, že je to až moc podobné modlitbě Páně? A také jinému místu z Matoušova evangelia (18:19n): „Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoliv věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ My zůstáváme u té matematiky dvou a nebo tří (církve se zmenšuje), ale o té to není. Je to o odpuštění a novém začátku. To je ta „jakákoliv věc“ protože zlo bylo hodně vynalézavé a východiska odpuštění musí být ještě mazanější. Tady Bůh vyslyší jakákoliv věc, tady se stěhují celá pohoří. Tady víme, že nejsme sami a máme ujištění - které tak moc

potřebujeme - že neděláme nic jen tak naprázdno: „A víme-li, že nás slyší, kdykoliv o něco žádáme, pak také víme, že to, co máme, jsme dostali od něho.“ (1. dopis Janův 5:15)

Takže, přátelé. Modlete se - Pane, prosím, dej mi partnera. Smiř mne s partnerkou. Otče v nebi, dej mi děti, dej mi prosím vnoučata, dej mi úspěch v zaměstnání a podnikání. Dej mi zdar při stavbě, dej mi místo, kde bych mohl bydlet a pracovat. Dej mi zažít pocit užitečnosti, svobody a radosti. To jsou dobré modlitby, to určitě. Ale nemávejte po nich rukou nad modlitbou, když se to nestane vůbec, když se to nestane hned a tak, jak bychom si představovali. Když se modlíme, tak to, co máme už teď, máme od něho a přijímáme to s vděčností. Jen ten, kdo je rád sám se sebou a s cizími lidmi, bude umět být se svým vyvoleným či se svou jedinou vyvolenou. Kdo je rád s tím, co teď má, ten může mít víc a tak dále... To už bych se opakoval.

1. Prosme o Boží víru!
2. Stěhujme hory do hlubin zapomenutí a začínejme jako sám Hospodin tvůrčím způsobem zase znovu!
3. Děkujme za to, co máme, protože v tom se naplňuje vše, co potřebujeme.
4. A vyhlížejme, že Pán Bůh mocně nějak naplní všechno, čemu zatím nerozumíme.
5. A řekněme si hodně nahlas: My nemusíme všemu rozumět!